

Araştırma Makalesi / Research Article

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı Öğrenme Çıktıları ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programının Kazanım ve Göstergelerinin 21. Yüzyıl Becerilerine Yer Verme Durumu Açısından Karşılaştırılması

Comparison of the Learning Outcomes of the Türkiye Century Maarif Model Preschool Education Program and the Achievements and Indicators of the 2024 Early Childhood Education Program in Terms of Including 21st Century Skills

Gülden ERDOĞAN¹ Vedat BAYRAKTAR²

DOI : [10.63556/ankad.v10i1.344](https://doi.org/10.63556/ankad.v10i1.344)

Geliş/Received:01/10/2025

Kabul/Accepted:21/01/2026

Öz

Bu araştırma, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı Öğrenme Çıktıları ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programının Kazanım ve Göstergelerinin 21. Yüzyıl Becerilerine yer verme durumu açısından karşılaştırılması amacıyla gerçekleştirilen nitel bir çalışmadır. Bu çalışmada doküman olarak "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı" analiz edilmiştir. Analizde kullanılan 21. yüzyıl becerileri; P21 sınıflandırmasına göre 3 ana tema, 11 alt tema ve alt temaları içeren kodlardan oluşturulmuş. Temalar; öğrenme ve yenilik becerileri, bilgi, medya ve teknoloji becerileri; Alt temalar; yaratıcılık ve yenilenme, eleştirel düşünme ve problem çözme, iletişim, işbirliği, bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, bilgi ve iletişim teknolojileri(bit) okuryazarlığı, esneklik ve uyum, inisiyatif alma ve özdenetim, üretkenlik ve hesap verilebilirlik, liderlik ve sorumluluk, yaşam ve kariyer becerileridir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programının öğrenme çıktıları ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programının kazanım ve göstergelerinin 21. Yüzyıl Becerilerine yer verme sıklığı karşılaştırılmasında; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programı öğrenme çıktılarında 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı kazanım ve göstergelerine göre daha fazla sayıda 21. Yüzyıl becerisinin yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim programları, Maarif model, Okul öncesi eğitim, 21. Yüzyıl becerileri.

Abstract

This research is a qualitative study conducted to compare the Learning Outcomes of the Turkey Century Maarif Model Preschool Education Program and the Achievements and Indicators of the 2024 Early Childhood Education Program in terms of their inclusion of 21st Century Skills. In this study, the "Turkey Century Maarif Model Preschool Education Program and the 2024 Early Childhood Education Program" were analyzed as a document. The 21st century skills used in the analysis were composed of three main themes, 11 subthemes, and codes containing subthemes according to the P21 classification. The themes are learning and innovation skills, information, media, and technology skills; and the subthemes are creativity and renewal, critical thinking and problem solving, communication, collaboration, information literacy, media literacy, information and communication technologies (ICT) literacy, flexibility and adaptability, initiative and self-control, productivity and accountability, leadership and responsibility, and life and career skills. In comparing the frequency of inclusion of

¹ Sorumlu Yazar/Corresponding Author, Öğr. Gör. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye. guldenerdogan@nevsehir.edu.tr

² Doç.Dr., Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye. vbayraktar@gazi.edu.tr

Önerilen Atf/Suggestion Citation

Erdoğan, G. & Bayraktar, V., (2026). Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı Öğrenme Çıktıları ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programının Kazanım ve Göstergelerinin 21. Yüzyıl Becerilerine Yer Verme Durumu Açısından Karşılaştırılması, *Anadolu Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 10(1),123-143.

21st Century Skills in the learning outcomes of the Turkey Century Maarif Model Preschool Program and the achievements and indicators of the 2024 Early Childhood Education Program, it was concluded that the learning outcomes of the Turkey Century Maarif Model Preschool Program included more 21st Century skills than the achievements and indicators of the 2024 Early Childhood Education Program.

Keywords: Educational programs, Maarif model, Pre-school education, 21st century skills

1. GİRİŞ

21. yüzyılda; farklı kaynaklardan bilgi toplanılmasına, derin bir kavrayış kazanılmasına, önemli ilişkilerin kurulmasına, problem çözme becerilerine ve yeni fikirlerin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bilgilerin beceriye dönüştürülüp öğrencilerin neyi, nasıl, nerede bulacağı ve bulduklarını kullanacakları yerleri bilmesi, problemlere çözüm üretmeleri gerekmektedir. Eğitim süreci öğrencilere bilgilerin aktarılmasından ziyade karşılaşılabilecekleri yaşamsal ve küresel sorunların çözüme ulaştırılmasında gerek duyulan, ustalık ve yetkinlik kazandırılması çerçevesinde şekillenmektedir (Trilling ve Fadel, 2009). Modern eğitim anlayışı; çocuğu merkeze yerleştirerek, onun potansiyelini eğitim aracılığıyla aktüel bir hale getirilmesine ve kendisini gerçekleştirmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır (Noddings, 2016). 21. yüzyılda oluşan taleplerin ve beklentilerin karşılanması, uluslararası kuruluşlar tarafından belirlenen küresel eğitim ölçütlerinin kazandırılabilmesi için başta OECD olmak üzere oldukça fazla sayıda uluslararası kuruluşun bir araya gelmesiyle oluşturulan hedefler 21. yüzyıl becerileri ile paralellik göstermektedir. Bu beceriler IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası birimlerin de etkisiyle biçimlenmektedir (Geisinger, 2016). 21. Yüzyıl Öğrenme Ortaklığı (P21); farklı ülkelerin eğitimcilerinin, uzmanlarının ve iş dünyası temsilcilerinin yer aldığı uluslararası bir eğitim kuruluşudur. Eğitimin içerik ve standartlarını uluslararası kuruluşlar geliştirmekte, ülkelere tanıtılmakta ve eğitim programlarında güncellemeye gidilmektedir (Greenlaw, 2015). P21 kapsamında Adobe, Cisco, HP Verizon, Apple, Intel, Dell, Microsoft, Ford Motor Company, Lenovo, Oracle, Sun Microsystems gibi uluslararası kuruluşlar bulunmaktadır. Bu kuruluşlara ek olarak; Cengage Learning, Atomic Learning, Blackboard, EF Education, K12, Gale, Measured Progress, Polyvision, McGraw-Hill, Pearson, Lego, Scholastic, Quaran!, Thinkronize, Wireless Generation gibi yenilikçi öğrenme servisleri ve ürünleri bulunmaktadır (Trilling ve Fadel, 2009). Eğitim düzeyi iyi bireye duyulan gereksinim gün geçtikçe artış göstermektedir bunun yanı sıra okulların tanımı ve öğrenme süreci değişikliklere uğramaktadır (Parlar, 2012).

21. yüzyıl becerileri çeşitli kaynaklarda farklı şekillerde sınıflandırılmıştır. Yaratıcı, eleştirel ve analitik düşünme gibi beceriler, çok eskiden beri, örneğin Sokrates'ten 20. yüzyılda John Dewey'e kadar birçok eğitimci ve filozof tarafından incelenmiştir. Bu nedenle bu becerilerin sadece 21. yüzyıla özgü olmadığı sonucuna varılmıştır. Bu becerilerin 21. yüzyıl becerileri olarak adlandırılmasının gerçek nedeni ise ilerleyen teknolojiyle birlikte bu becerilerin kullanımının ve dolayısıyla öğretilmesinin zorunlu hale gelmesidir (Çelebi ve Altuncu, 2019). 21. yüzyıl becerilerine sahip birey yetiştirebilmek için erken çocukluk dönemi anahtar bir rol oynamaktadır. Çünkü erken çocukluk döneminde edinilen temel bilgi, beceri ve alışkanlıklar çocuğun daha sonraki öğrenim yaşantısındaki başarısının yanı sıra sosyal ve duygusal yaşamını da biçimlendirmektedir. Bu nedenle 21. Yüzyılda bireylerin istenilen özelliklere sahip olarak yetiştirilmesi için bu becerilerin temelini bu dönemde atılması gerekmektedir (Bayraktar, 2019). Trilling ve Fadel (2009) 21. Yüzyıl becerilerini; problem çözme, iş birliği, iletişim, kritik düşünme becerisi, yaratıcılık ve yenilikçilik becerilerini öğrenme becerisi altında; esneklik, üretkenlik, liderlik, sosyal beceriler ve girişimcilik becerilerini yaşam becerisi altında ve medya, teknoloji ve bilgi becerilerini okuryazarlık becerileri altında ele almaktadır. Yaşam ve kariyer becerileri; bireylerin hayatları boyunca karşı karşıya kaldıkları zorlukların üstesinden gelebilmeleri için geliştirmeleri gereken (üretkenlik, liderlik, esneklik, girişimcilik ve sosyal beceriler) beceriler ve tecrübelerdir (Gera ve Singh, 2015). P21 Becerileri Çerçevesinde bir buçuk-altı yaş erken çocukluk dönemi olarak belirtilmektedir. Bu yaş aralığında yer alan çocukların hayatları boyunca gereksinim duydukları 21. yüzyıl becerilerinin gelişimlerinin desteklenmesi için erken yaşlarda sunulan öğrenme deneyimleriyle desteklenmesinin oldukça önemli olduğu savunulmaktadır. Oyun, deney, keşif, yaratıcılık ve neşe erken öğrenme deneyimleri olarak vurgulanmaktadır. Çocukların düşüncelerini ifade etmelerine ve diğer arkadaşları ile birlikte öğrenmelerine fırsat veren bloklarla dramatik oyun ya da inşa oyunlarında rol yapma sırasında 21. yüzyıl becerilerinden yenilikçilik ve yaratıcılık sergilenebilir. Çeşitli yaratıcı oyun tecrübeleri ile sağlanabilecek zengin fırsatlar aracılığıyla da bu beceriler desteklenebilir. Esnek ya da

açık uçlu materyaller, kil, bloklar, yapı taşları, ölçüm araçları, kovalar, geri dönüştürülmüş malzemeler, toplar, sanatsal etkinlikler ve dışarıda bulunan nesnelere aracılığıyla çocukların yaratıcılıklarının geliştirilmesi desteklenebilmektedir.

Çocuklar 21. yüzyıl becerilerini hem bireysel hemde grup etkinlikleri olarak da kazanmalıdırlar. Bu nedenle 21.yy becerilerini kazandırmak için en tercih edilebilir yöntemler ve teknikler şunlardır: eğitsel oyunlar, eğitici drama, istasyon, yaratıcı drama, beyin fırtınasıdır. Erken çocukluk dönemi eğitiminde kullanılan bu yöntemlerle bireysel olarak çocukların eleştirel düşünme, aktif katılım, problem çözme, duyguları anlama gibi; grup açısından iletişim, sosyal uyum, duygusal kontrol, iş birliği, sosyalleşme gibi becerileri de geliştirilmektedir (P21, 2019). Anderson-McNamee ve Bailey (2010), çocukların oyun etkinliklerinde öğrendiklerini, merak ettiklerini ve maruz kaldıklarını gösterirken toplum içerisinde nasıl davranışlar sergilemesi gerektiğini de öğrendiklerini belirtmektedirler. Öğrenme deneyimleri ile çocukların eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini, uyumlu bir şekilde iş birliği yapabilmelerini ve olumlu iletişim becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayarak 21. yüzyıl becerilerinin de gelişim göstermesine fırsat tanınmaktadır. Erken yaşlarda 21. yüzyıl becerilerinin kazanılması için çocukların 4C olarak adlandırılan özelliklerini (iletişim, iş birliği, yaratıcılık ve eleştirel düşünme) geliştirmelerine katkı sağlayacak öğrenme yaşantılarının sunulması önemli bir yere sahiptir. Bu yaklaşım; hikâye okunduğunda karakterlerini tartışırken veya problem çözme becerisinin kullanımını gerektiren deney etkinliği sırasında sergilenebilir. Çocuklar; bireysel ilgi alanlarını keşfedebilme, problem çözme etkinliklerine katılabilme için çevresindeki çocuklarla bir arada çalışmalar gerçekleştirmeleri için yol gösterilmelidir. Bu sayede çocukların birbirlerine yardımcı olmaları, çevreleri için sorumluluk almaları ve iş birliğinde bulunmaları gibi özellikleri desteklenmektedir (P21, 2019). Öte yandan, yaratıcılık becerisinin gelişim süreci belirli aşamalardan oluşmakta ve bu süreçler sistematik bir şekilde ilerlemektedir. Bu bağlamda, çeşitli yaratıcı düşünme tekniklerinden yararlanarak çok sayıda özgün fikir üretebilmek, ortaya çıkan fikirleri analiz ederek içlerinden en etkili olanları belirlemek, bu fikirleri daha da geliştirmek için üst düzey bilişsel süreçleri kullanmak, başkalarıyla yaratıcı iş birlikleri kurarak kolektif üretkenliği artırmak ve elde edilen yeni fikirleri etkili iletişim yollarıyla paylaşmak gibi aşamalar, yaratıcı düşünmenin temel basamakları arasında yer almaktadır (P21, 2025). Bu becerilerin eğitimciler ve aileler tarafından da çocuklara tanıtılarak desteklenmelerine ve tutarlı bir biçimde öğretilmelerine dikkat edilmelidir (Elçi, 2021). Bu beceriler, okul öncesi eğitim içerisinde önemli bir yere sahiptir. Oyun çağındaki çocukların yaşam becerilerinin oyunlar, oyuncaklar ve ders materyalleri aracılığıyla geliştirilmesi gerekmektedir (Sezgin, 2018). Dezavantajlı çevrelerde büyümüş ve yaşam becerilerinin geliştirilmesine imkân tanınmamış çocukların, gerçekleştirilecek yaşam becerileri eğitimleri sayesinde bu alandaki eksiklikler ve gereksinimler giderilmelidir (Gera ve Singh, 2015).

Öğrenme ve yenilik becerileri; bütün alanlarda hızlı değişikliklerin yaşandığı bugünkü dünyada her bireyde bulunması gereken becerilerdendir. Bu sebeple; erken çocukluk döneminde bu becerilerin öğrenilmesi ve geliştirilmesi sürecinde eğitimciler oldukça kritik bir role sahiptir. Öğretmenlerin çocuklara yaşamları boyunca gerekli olacak öğrenmelerini tasarlayabilmeleri için bu becerilerin desteklenmesi gerekir. Çocukların özellikle taşınmaları gereken; iletişim ve iş birliği, yaratıcılık ve yenilikçilik, eleştirel düşünme ve problem çözme gibi öğrenme becerileri desteklenmelidir (Kerdthaworn ve Chaichomchuen, 2021). Bilgi, medya ve teknoloji becerileri; günümüzde, toplum ve iş yaşamında başarının elde edilebilmesi için temel yaşam becerilerinin yanında sayısal beceriler ve ileri seviyede teknolojik becerilere sahip olunmasını gerekli kılmaktadır (Musyarofah vd., 2019). Yapılan son araştırma bulguları; okul öncesi dönemdeki çocukların dijital dünyada pasif üyeler rolünde yer almadıklarını doğrulamaktadır (Jaruszewicz ve Rosen, 2009). Günümüzde erken çocukluk döneminde yer alan çocuklar, teknolojiyi aktif bir şekilde kullanabilen “dijital dünyanın yerlileri” olarak tanımlanmaktadır (Rosen, 2006). İletişim araçlarına, elektronik oyunlara, bilgisayarlara ve internete erişim imkanına sahip olan küçük çocuklar, teknoloji ile hayatlarını bütünleştirebilmek için gerekli olan becerileri hızlı bir şekilde geliştirebilmektedirler (Benner ve Hatch, 2010). P21 (2019); çocukların, çok fazla medya kullanımı (uygulamalar, reklamlar, filmler, çevrim içi oyunlar, televizyon şovları vb.) ve sosyal ilişkiler (yetişkinler ve akranlar) aracılığıyla oldukça fazla sayıda bilgiye maruz bırakıldıklarını belirtmektedir. Günümüzde çocuklar erken yaşlarda maruz kaldıkları yaşantılarla bu araçlarının kullanımının yanında öğrenme, yaratma ve iletişim kurmaları içinde faydalı bir şekilde kullanımını keşfetmeleri de oldukça önemlidir (P21, 2019). P21’e (2002) göre akademik içerikleri çocukların; okul içerisinde ve dışarısında gerçek yaşamdan örnekler, deneyimler ve

uygulamalar aracılığıyla öğrenmeleri gerekmektedir. Çünkü günümüzdeki eğitimin sürecinde odak nokta, “bilme” den “bilgileri işleyebilmeye ve uygulayabilme” yönünde değişikliğe uğramaktadır. 21. yüzyıl becerileriyle donatılmış olan çocuklar “sürekli öğrenme döngüleri” becerilerini barındırmaktadırlar (Beers, 2011).

Maarif Model (MEB [Millî Eğitim Bakanlığı], 2024a); her bir öğrencinin kendisini tanıma ve keşfetme fırsatı sunulurken, kendi ilgilerine, ihtiyaçlarına, yeteneklerine uygun olarak özgür ve esnek öğrenme ortamlarının yaygın hale getirildiği gelişim ve hak temeline dayanan bir öğrenme süreci inşa etmektedir. Bilgi kümeleriyle beraber kavramsal ve alan becerileri, alan becerilerini destekleyebilecek eğilim ve program arası bileşenler etrafında döngüsel ve ilişkisel bir biçim tasarlanmaktadır. Öğrenme ve öğretme yaşantılarıyla öğrencinin hem aktif hem de çevresi ile etkileşim içerisinde olduğu, öğrenme sorumluluğunu yüklediği öğrenme yaklaşımları çerçevesinde şekillenmektedir. Ayrıştırıcı ve yarıştırıcı zihniyetten uzak, bireysel farklılıklara dikkat ederek farklılaştırılmış öğretim yaklaşımını benimsemektedir. Bilimin ve teknolojinin hem üreticisi hem de yöneticisi olarak, dijital yetkinliklere ve yaşam boyu öğrenme kültürünü benimsemiş bireyler yetiştirmek amaçlanmaktadır. Bireylerden çağın ihtiyaçları çerçevesinde toplumların hızlı değişimlerine karşı uyum sağlamları, hem bilimsel hem de teknolojik gelişmelere faydada bulunmaları ve küresel sorunlarla başa çıkmaları beklenmektedir. Daha önceki dönemlerde sadece bilgiye sahip olmak yeterli olabilirken günümüzde bilginin davranış örüntüleri içerisinde yer alması öğretim programlarının temel hedeflerini meydana getirmektedir. Programda okul öncesi eğitime ilişkin alan becerileriyle uyumlu bir şekilde öğrenme ve alt öğrenme çıktıları yer almaktadır. Etkinliklere ait süreçler planlanırken bu amaçların program içerisindeki diğer bileşenlerle birlikte ele alınması göz ardı edilmemesi gereken bir durumdur. Öğrenme çıktıları; öğrenme alanları çerçevesinde içerik bilgisiyle ilişkilendirilmiş alan becerilerinin bütünleştirilmesiyle oluşturulmaktadır. Bunun nedeni ise öğrenenlerin içerik bilgisine sahip olmaları beceri gelişimlerine aracılık ettiği sırada becerilerinin kullanılması nedeniyle içselleştirilmekte, daha anlamlı ve hayata dönük olmasıdır. Bu sebeple öğrenme çıktıları iki temel unsurdan meydana gelmektedir. Bu temel unsurlar ise içerik bilgisi ve alan becerileridir. Çocukların özellikleri göz önünde bulundurularak her bir alana yönelik ayrılmış öğrenme çıktıları alanın içerik bilgisiyle bütünleştirilmektedir. Hiyerarşik olarak; alan becerisi, süreç bileşeni, öğrenme çıktısı ve alt öğrenme çıktısı şeklindedir. Yapı içerisinde öğrenme çıktıları alan becerileriyle, alt öğrenme çıktıları ise süreç bileşeniyle eşleştirilmektedir. Öğrenme çıktısı okul öncesi dönemde hedeflenen nihai yapıyı işaret etmektedir. Bunun yanı sıra becerilerin kazandırılmasına yönelik gerçekleştirilecek değerlendirme çalışmalarına da bir çerçeve çizmektedir. Öğrenme çıktılarının süreç bileşenleriyle bütünleştirilmesi sonucunda alt öğrenme çıktıları ortaya çıkmaktadır. Yani öğrenme çıktılarına ulaştıran işlem basamakları şeklinde de tanımlanmaktadır. Öğrenme çıktıları ile karşılaştırıldığında daha fazla içerik bilgisini barındırmaktadır. Öğrenme yaşantıları planlanırken; alt öğrenme çıktıları, hem temel hem de program arası bileşenler ile bütünleştirilmesi gerekmektedir. Sınıfta gerçekleştirilecek uygulamalarda alt öğrenme çıktılarına ilişkin gerçekleştirilen süreçler öğrenme çıktılarında hedeflenen becerilerin kazanılmasına da katkı sağlamaktadır (MEB, 2024b).

Uygulamada olan bir diğer programda 2024 yılında güncellenen “Erken Çocukluk Eğitimi Programı”dır. Program; çocukların gelişim düzeylerini ve özelliklerini temel alan ve bu anlamda, tüm gelişim alanlarının desteklenmesine odaklanan “gelişimsel” bir eğitim programıdır. Yaklaşımı “sarmal”, modeli “eklektik” bir yapıdadır. Program içerisinde kazanım ve göstergeler ana unsur olarak yer almaktadır. Kazanımlar, çocukların merkeze yerleştirilerek belirlenmekte ve çocukların ulaşmaları gereken sonuç olarak gösterilmektedir. Başka bir ifade ile çocukların öğrenmesi gereken bilgiler, beceriler ve yetkinlikler olarak tanımlanmaktadır. Göstergeler, kazanımlara dayandırılarak ortaya çıkmaktadır, genel anlamda kendi içerisinde; basitten karmaşığa, somuttan soyuta ve birbirlerini takip eden kademeler şeklinde sıralanarak belirli bir kazanımın gerçekleştirilebilmesine katkı sağlamaktadır. Göstergeler, kazanımların gözlemlenebilir şeklidir. Öğretmen; belirlediği bir kazanım ile ilgili etkinlik tasarlarken göstergeleri kendisine yol gösterici olarak kullanılabilmektedir. Böylelikle kazanımlar açısından kapsayıcı özelliklere sahip etkinliklerin yazılması ve uygulanması kolaylaşmaktadır. Öğretmen ihtiyaç duyduğunda programda yer almayan bir kazanım ya da göstergeye yer verebilir ve bunu eğitim planına ekleyebilir. Fakat bu tür bir düzenlemeye gidilirken nedenlerin iyi bir şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Eklenmesi planlanan kazanım ve göstergeler, Millî Eğitim ve okul öncesi eğitimin amaçları, programın ana felsefesi, hedefleri ve nitelikleriyle tutarlılık göstermeli, diğer kazanımlar ile

çelişmemelidir. Güncellenen okul öncesi eğitim programı, ilerlemeci felsefeye dayanan öğrenen merkezli yaklaşımlardan çocuk merkezli yaklaşımına, program modellerinden ise süreç modeli üzerine inşa edilmektedir. Bu inşa, 21. Yüzyılda ihtiyaç duyulan birey modelinin geliştirilebilmesine katkı sağlamada en etkin kapsam olarak önemli bir yer tutmaktadır. 21. yüzyılın ihtiyaç duyduğu; merak eden, araştıran, problem çözebilen, sorumluluk alan, iş birliği yapabilen, eleştirel ve yaratıcı düşünen, iletişim kurabilen, empati kurabilen ve prososyal becerilere sahip, hayal gücünü kullanabilen ve üretici konumda yer alan bireylerin yetişmesine katkıda bulunacak programlar; sadece bilgiyi sunan bir yapıda kurgulanmak yerine etkin öğrenmeyi amaç edinen bir felsefeyi benimsemelidir. Bu anlayışın temel ilke olarak benimsendiği program; bireysel farklılıklara dikkat eden, çocukları bilginin pasif alıcıları rolünü vermeyip öğrenme süreçlerinin aktif katılımcıları rolüne sahip olması gerektiğini, ilgilerin, gereksinimlerin, yeterliliklerin ve kendi özelliklerine uygun kazanımların yer alması gerektiğini, çeşitli yöntem ve tekniklerin kullanılabilmesine imkan tanınmasını, öğretmenin rehber rolde yer almasını ön planda tutan, demokratik bir eğitim ortamı anlayışına teşvikte bulunan, esnek bir yapıya sahip şekilde tasarlanmıştır (MEB, 2024c).

21. yüzyıl becerileri her iki programında temelleri arasında yer almaktadır. Her iki programında uygulanmaya yeni başlanması ve bu bağlamda yapılan araştırmaların sınırlı olması nedeniyle araştırmanın gerçekleştirilmesi alan yazın için önemli bir yere sahiptir. Hem 2024 yılında güncellenen MEB Okul Öncesi Eğitim Programında yer alan kazanım ve göstergeler hem de 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı'nda yer alan öğrenme çıktılarında 21. Yüzyıl becerilerine yer verilme durumlarının incelenmesine ihtiyaç duyulmuştur. Literatür taraması yapıldığında MEB 2024 yılı Okul Öncesi Eğitim Programı ve MEB 2024 Okul Öncesi Eğitim Programı Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile henüz bir çalışmanın yapılmadığı görülmüştür. Bu araştırma ile 21. yüzyıl becerilerine yönelik farkındalığı artırarak, bu becerilerin daha iyi anlaşılmasına ve etkili bir şekilde uygulanmasına katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın amacı; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı Alan Becerilerinin Öğrenme Çıktıları ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programının kazanım ve göstergelerinin 21. Yüzyıl Becerilerine yer verme durumu açısından karşılaştırılmasıdır. Araştırmada aşağıda yer alan sorulara cevap aranmaktadır:

1. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programının Alan Becerilerinin Öğrenme Çıktıları çerçevesinde yer alan 21. Yüzyıl becerileri nelerdir?

- Öğrenme çıktıları çerçevesinde öğrenme ve yenilik becerilerine yer verilme sıklığı nedir?
- Öğrenme çıktıları çerçevesinde bilgi, medya ve teknoloji becerilerine yer verilme sıklığı nedir?
- Öğrenme çıktıları çerçevesinde yaşam ve kariyer becerilerine yer verilme sıklığı nedir?

2. 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programının kazanım ve göstergelerinde yer alan 21. Yüzyıl becerileri nelerdir?

- Kazanım ve göstergelerde yer alan öğrenme ve yenilik becerilerine yer verilme sıklığı nedir?
- Kazanım ve göstergelerde yer alan bilgi, medya ve teknoloji becerilerine yer verilme sıklığı nedir?
- Kazanım ve göstergelerde yer alan yaşam ve kariyer becerilerine yer verilme sıklığı nedir?

3. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programı Öğrenme Çıktıları ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı 21. Yüzyıl Becerilerine yer verme durumu açısından karşılaştırıldığında farklılık göstermekte midir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı Öğrenme Çıktıları ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programının kazanım ve göstergelerinin 21. Yüzyıl Becerilerine yer verme durumu açısından karşılaştırılması amacıyla gerçekleştirilen nitel bir çalışmadır. Araştırmanın nitel yaklaşım ile gerçekleştirilmesinin sebebi; nitel yöntemler metin ve imgesel verilere dayanır ve veri

analizinde özgün adımlara ve farklı desenlere sahip olmasıdır. Nitel araştırmalarda veri toplanırken nitel veri toplama yöntemlerinden doküman analizi, görüşme, sesli-görsel materyaller ve gözlem kullanılabilir (Creswell, 2017). Bu araştırmada verilerin toplanmasında doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Özellikle sosyal bilimler alanında içerik analizi sıklıkla kullanılan önemli teknikler arasında yer almaktadır. İçerik analizi; belirli kurallara dayandırılarak oluşturulmuş kodlamalar ile bir metin içerisindeki bazı kelimelerin daha küçük içerik kategorileriyle özetlendiği sistematik ve yinelenbilir bir yöntem olarak tanımlanmaktadır. İçerik analizi, metin ya da metinlerden meydana gelen kümenin içerisindeki belirli sözcüklerin ya da kavramların varlığını tespit etmek için gerçekleştirilmektedir (Büyüköztürk vd., 2024).

2.2. Verilerin Toplaması

Bu çalışmada doküman olarak “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı” analiz edilmiştir. Doküman incelemesi beş aşamada gerçekleştirilmiştir: öncelikle araştırma için gerekli dokümana ulaşılmış, Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi programlarının en son güncellenen dokümanları kullanılmış olup; ilk dokümanın öğrenme çıktıları bölümü, ikinci dokümanın kazanım ve göstergeler bölümü analiz edilmiştir. İkinci aşamada bu dokümanın doğruluğu kontrol edilmiş, üçüncü aşamada betimsel analiz için 21. yüzyıl becerileri sınıflamasını temele alan tematik bir çerçeve oluşturulmuş, bu tematik çerçeveye göre alanyazın yeniden incelenerek her bir beceri alanı (tema) ve kategorisini (alt tema) açıklayıcı kodlar belirlenmiştir. Dokümanın yapısı araştırmacılar tarafından incelenmiş ve okunmuştur. Dördüncü aşamada ise verilerin analizi gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada, dokümanın içeriği detaylı bir şekilde okunarak temalar, alt temalar ve kodlar çerçevesinde analiz edilmiştir. Analizde kullanılan temalar, alt temalar ve kodlar önceden belirlendiğinden araştırmacıların dokümanı önce ayrı ayrı kodlamaları, ardından kodlamalar arası uyumun birlikte incelenmesi, uyum olmayan kodlamalarda dokümana yeniden dönüş yaparak, ortak görüş gelişinceye dek çalışmanın sürdürülmesi biçiminde gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre belirlenen bulgular bütüncül tablolarla sunulmuştur. Beşinci aşamada ise araştırmanın alt problemine göre elde edilen sonuçlar verilerek yorumlama işlemi gerçekleştirilmiştir. Bu kısımda öğretim programının 21. yüzyıl becerileri bakımından yeterli ve yetersiz yanları açıklanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2021).

2.3. Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada doküman analizi yaparken kullanılacak temalar, alt temalar ve kodlar alanyazın taraması ve araştırmacıların çalışmaları yoluyla oluşturulmuştur. Öncelikle temalar, alt temalar ve kodlar alanyazın taraması ve araştırmacıların tam bir ortak görüşe varıncaya dek çalışmaları yoluyla oluşturulmuştur. Böylece tematik çerçevenin hem alanyazın hem de araştırmacılara göre amaca uygunluğu bir başka ifadeyle geçerliği sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca araştırmacılar kodlamalarını, bu kodlama kitapçığını kullanarak ayrı ayrı yapmıştır. Kodlamaları tamamladıklarında, gerçekleştirdikleri kodlamalar karşılaştırılmıştır. Araştırmacıların tüm öğretim programında yapılan kodlamalardan, yalnızca dört adet kodlamada farklı düşündükleri görülmüştür. Araştırmacıların algılarını birbirlerine açıklamaları yoluyla, uzlaşmaya vardıkları kodlamalar araştırmaya dahil edilmiştir. Bu nedenle kodlama uyumu hesaplamaya gerek duyulmamıştır. Çünkü Miles & Huberman formülü ile güvenilirlik hesaplaması yapılırsa sadece 4 maddede kararsız kalındığı için güvenilirlik 1,00’ a oldukça yakın çıkacaktır. Öncelikle kodlar üzerinde detaylı çalışma ve ardından kodlamalardaki yüksek uyum ile araştırmanın geçerlik ve güvenilirliği sağlanmaya çalışılmıştır. Analizde kullanılan kodlama kitapçığı 21. yüzyıl becerileri P21 sınıflandırmasına göre 3 ana tema, 11 alt tema ve alt temaları içeren kodlardan oluşturulmuş ve Tablo 1’de sunulmuştur (Trilling ve Fadel, 2009).

Tablo 1. 21.Yüzyıl Becerileri Temalar ve Alt Temalar

Temalar	Alt Temalar
Öğrenme ve Yenilik Becerileri	Yaratıcılık ve Yenilenme
	Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme
	İletişim
	İşbirliği
Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	Bilgi Okuryazarlığı
	Medya Okuryazarlığı
	Bilgi ve İletişim Teknolojileri(BİT) Okuryazarlığı
Yaşam ve Kariyer Becerileri	Esneklik ve Uyum
	İnisiyatif Alma ve Özdenetim
	Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik
	Liderlik ve Sorumluluk

2.4. Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinin gerçekleştirilmesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz yaklaşımı; elde edilen verilerin önceden tespit edilmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırma kapsamında; P21 çerçevesinin becerileri tema, alt beceriler kategori şeklinde incelenmiştir. Daha sonra program dokümanları oluşturulan temalar ve kategoriler çerçevesinde araştırılarak veriler ilişkili oldukları tema ve kategori başlıkları altında gruplandırılmıştır. Bütün öğrenme çıktılarının alan becerilerinde; öğrenme ve yenilik becerilerine, bilgi, medya ve teknoloji becerilerine, yaşam ve kariyer becerilerine yer verme sıklığına göre yüzde ve frekans hesaplamaları yapılmıştır. Bütün kazanım ve göstergelerin gelişim alanlarında; öğrenme ve yenilik becerilerine, bilgi, medya ve teknoloji becerilerine, yaşam ve kariyer becerilerine yer verme sıklığına göre yüzde ve frekans hesaplamaları yapılmıştır. Son aşamada her iki programın öğrenme ve yenilik becerilerine, bilgi, medya ve teknoloji becerilerine, yaşam ve kariyer becerilerine yer verme sıklığına göre yüzde ve frekans hesaplamaları karşılaştırılmıştır.

2.5. Etik Kurul Onayı

Bu araştırmanın kavramsal çerçevesinin hazırlanması, veri toplama araçlarının uygulanması, verilerin toplanması, verilerin analizi ve yorumlanması aşamalarının tamamında etik kurallara uygun hareket edilmiştir. Karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde ANKAD Yayın Kurulu'nun hiçbir sorumluluğu bulunmamaktadır. Tüm sorumluluk yazarlara aittir. Bu çalışmanın ANKAD dışında herhangi bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğunu taahhüt ederim. Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Araştırma için Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etik Kurulu'ndan, 05.02.2025 tarihli ve 2025.01.50 karar sayılı etik izin alınmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın elde edilen bulguları üç başlık altında açıklanmaktadır. Birinci başlıkta, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programı öğrenme çıktılarının 21. Yüzyıl Becerilerine yer verme sıklığı bulguları yer almaktadır. İkinci başlıkta, 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı kazanım ve göstergelerinin 21. Yüzyıl Becerilerine yer verme sıklığı bulguları yer almaktadır. Üçüncü başlıkta, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programının öğrenme çıktıları ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programının kazanım ve göstergelerinin 21. Yüzyıl Becerilerine yer verme sıklığı karşılaştırılması bulguları yer almaktadır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programı Öğrenme Çıktılarının 21. Yüzyıl Becerilerine Yer Verme Sıklığı Bulguları

Tablo 2. Öğrenme Çıktılarının Öğrenme ve Yenilik Becerilerine Yer Verme Sıklığı

Öğrenme Çıktıları	Öğrenme ve Yenilik Becerileri				n	%
	Yaratıcılık ve Yenilenme	Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	İletişim	İşbirliği		
Türkçe Alanı	2	2	9	-	13	12,87
Matematik Alanı	-	7	11	-	18	17,82
Fen Alanı	2	4	6	-	12	11,88
Sosyal Alanı	2	4	18	2	26	25,74
Hareket ve Sağlık Alanı	1	1	5	1	8	7,92
Sanat Alanı	1	4	3	1	9	8,91
Müzik Alanı	2	-	11	2	15	14,85
Toplam	10	22	63	6	101	100,0

Tablo 2’de öğrenme çıktılarının 21. Yüzyıl becerilerinden öğrenme ve yenilik becerilerine yer verme sıklığı görülmektedir. Türkçe alanı öğrenme çıktılarının %12,87 (n=13)’sinde; matematik alanı öğrenme çıktılarının %17,82 (n=18)’sinde; fen alanı öğrenme çıktılarının %11,88 (n=12)’inde; sosyal alanı öğrenme çıktılarının %25,74 (n=26)’ünde; hareket ve sağlık alanı öğrenme çıktılarının %7,92 (n=8)’sinde; sanat alanı öğrenme çıktılarının %8,91 (n=9)’inde; müzik alanı öğrenme çıktılarının %14,85 (n=15)’inde 21. Yüzyıl becerilerinden öğrenme ve yenilik becerileri yer almaktadır.

“Yaratıcılık ve Yenilenme” alt teması becerisine; Türkçe alanı; “TADB.2. Dinledikleri/izledikleri şiir, hikaye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri ile ilgili yeni anlamlar oluşturabilme”, TAOB.2. Görsel materyallerden anlamlar üretebilme”; Fen alanı; “FAB.7. Günlük hayatındaki fene yönelik olaylar hakkında gözlemlerine dayalı basit düzeyde bilimsel çıkarımlar yapabilme”, FAB.8. Fene yönelik olay ve/veya olguları açıklamak için basit düzeyde bilimsel modellerden faydalanabilme”; Sosyal alanı; “SAB.17. Yakın çevresinde bulunan belirli bir kişi/nesne/mekanın konumunu gösteren kendi krokiğini oluşturabilme”; Hareket ve Sağlık alanı; “HSAB.2. Farklı ebat ve özellikteki nesnelere etkin bir şekilde kullanabilme”; Müzik alanı; “MYB.1. Müziksel deneyimlerinden yola çıkarak müziksel ürün ortaya koyabilme” öğrenme çıktılarında yer verildiği görülmüştür.

“Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme” alt teması becerisine; Matematik alanı; “MAB.7. Matematiksel problemler ve çözümlerine ilişkin açıklamalar ve stratejiler geliştirebilme”, “MAB. 8. Matematiksel problemlerin çözümüne ilişkin deneyimlerini, çıkarımlarını ve değerlendirmelerini yansıtabilme”, “MAB.11. Araştırılabilecek problemler belirleyebilme”, “MAB. 12. Problemlerin çözümüne yönelik bulgulara ulaşabilme”, Fen alanı; “FAB.1. Günlük yaşamında fene ilgili olaylara/olgulara ve durumlara yönelik bilimsel gözlem yapabilme”, “FAB.4. Fene yönelik olay ve/veya olgulara yönelik bilimsel veriye dayalı tahminlerde bulunabilme”, “FAB.10. Fene yönelik günlük hayatla ilişki olay, olgu ve/veya durumlara yönelik bilimsel sorgulama yapabilme; Sosyal alanı; “SAB.4. Yakın çevresindeki yaşantılardan yola çıkarak merak ettiği konulara yönelik sorular sorabilme”, “SAB.5. Günlük yaşamda merak ettiği coğrafi olay/olgu ve mekanlara/durumlara yönelik sorular sorabilme”; Sanat alanı; “SNAB.1. Temel sanat kavramlarını ve türlerini anlayabilme”, “SNAB.2. Sanat eseri inceleyebilme” öğrenme çıktılarında yer verildiği görülmüştür.

“İletişim” alt teması becerisine; Türkçe alanı; “TADB.4. Dinledikleri/izledikleri şiir, hikaye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyaller ve dinleme/izleme ortamına ilişkin görüşlerini yansıtabilme”, “TAOB.4. Resimli öykü kitabı, dijital araçlar, afiş, broşür gibi görsel materyaller ile ilgili görüşlerini yansıtabilme”, “TAKB.4. Konuşma sürecine ilişkin görüşlerini yansıtabilme”; Matematik alanı; “MAB.3. Matematiksel olgu, olay ve nesnelere yorumlayabilme”, “MAB.6. Matematiksel problemleri yorumlayabilme”, “MAB.8. Matematiksel problemlerin çözümüne ilişkin deneyimlerini, çıkarımlarını ve değerlendirmelerini yansıtabilme”; Fen alanı; “FAB.5. Fene yönelik olay ve olguları operasyonel/işevuruk olarak tanımlayabilme”; Sosyal alanı; “SAB.4. Ailesi ve yakın çevresinde oluşan gruplarla sosyal temas oluşturabilme”, “SAB.4. Yakın çevresindeki yaşantılardan yola çıkarak merak

ettiği konulara yönelik sorular sorabilme”; Hareket ve Sağlık alanı; “HSAB.7. Aktif ve sağlıklı yaşam için gereken zindelik becerilerinin neler olduğunu söyleyebilme”, “HSAB.12. Hareketli oyunlara özgü basit taktik ve strateji geliştirebilme”; Müzik alanı; “MDB.2. Dinlediği çocuk şarkılarına/çocuk şarkısı formalarına dair duygu ve düşüncelerini ifade edebilme”, “MÇB.1. Çalacağı çalgılara/ritimlere/ezgilere dair duygu ve düşüncelerini ifade edebilme”, “MHB.1. Harekete ve dansa eşlik eden ritimlere/müzik eserlerine/çocuk şarkılarındaki/çocuk şarkısı formlarına dair duygu ve düşüncelerini ifade edebilme” öğrenme çıktılarında yer verildiği görülmüştür.

“İşbirliği” alt teması becerisine; Sosyal alanı; “SAB.4. Ailesi ve yakın çevresinde oluşan gruplarla sosyal temas oluşturabilme”, “SAB.8. Yakın çevresinde oluşan gruplarla (oyun, etkinlik, proje vb.) sosyal temas oluşturabilme”; Hareket ve Sağlık alanı; “HSAB.6. Eşle/grupla hareket örüntüleri sergileyebilme”, Müzik alanı; “MHB.3. Müzik ve ritimlerle hareket ve dans edebilme” öğrenme çıktılarında yer verildiği görülmüştür.

Tablo 3. Öğrenme Çıktılarının Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerine Yer Verme Sıklığı

Öğrenme Çıktıları	Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri			n	%
	Bilgi Okuryazarlığı	Medya Okuryazarlığı	Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Okuryazarlığı		
Türkçe Alanı	14	4	4	22	26,50
Matematik Alanı	15	-	-	15	18,07
Fen Alanı	9	-	-	9	10,84
Sosyal Alanı	23	-	-	23	27,71
Hareket ve Sağlık Alanı	8	-	-	8	9,63
Sanat Alanı	3	-	-	3	3,61
Müzik Alanı	3	-	-	3	3,61
Toplam	75	4	4	83	100,0

Tablo 3’te öğrenme çıktılarının 21. Yüzyıl becerilerinden bilgi, medya ve teknoloji becerilerine yer verme sıklığı görülmektedir. Türkçe alanı öğrenme çıktılarının %26,50 (n=22)’sinde; matematik alanı öğrenme çıktılarının %18,07 (n=15)’sinde; fen alanı öğrenme çıktılarının %10,84 (n=9)’ünde; sosyal alanı öğrenme çıktılarının %27,71 (n=23)’inde; hareket ve sağlık alanı öğrenme çıktılarının %9,63 (n=8)’ünde; sanat alanı öğrenme çıktılarının %3,61 (n=3)’inde; müzik alanı öğrenme çıktılarının %3,61 (n=3)’inde 21. Yüzyıl becerilerinden bilgi, medya ve teknoloji becerileri yer almaktadır.

“Bilgi Okuryazarlığı” alt teması becerisine; Türkçe alanı; “TADB.3. Dinledikleri/izledikleri şiir, hikaye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri çözümleyebilme”, “TAOB.2. Görsel materyallerden anlamlar üretebilme”, “TAEOB.2 Cümlelerin sözcüklerden oluştuğunu söyleyebilme”, “TAEOB.5. Okuma öncesi becerileri kazanabilme”, “TAEOB.6. Yazma öncesi becerileri kazanabilme”; Matematik alanı; “MAB.2. Matematiksel olgu, olay ve nesnelere özelliklerini çözümleyebilme”, “MAB. 4. Matematiksel olgu, olay ve nesnelere ilişkin çıkarım yapabilme”, “MAB.6. Farklı matematiksel temsilleri değerlendirebilme”, “MAB.12. Problemlerin çözümüne yönelik bulgulara ulaşabilme”; Fen alanı; “FAB.2. Fene yönelik nesne, olayları/olguları benzerlik ve farklılıklarına göre sınıflandırabilme”, “FAB.4. Fene yönelik olay ve/veya olgulara yönelik bilimsel veriye dayalı tahminlerde bulunabilme”, “FAB.7. Günlük hayatındaki fene yönelik olaylar hakkında gözlemlerine dayalı basit düzeyde bilimsel çıkarımlar yapabilme”, “FAB.9. Bilimsel olayları/olguları açıklamak için kanıtlar kullanabilme”; Sosyal alanı; “SAB.1. Günlük hayatta zaman kavramını yerinde kullanabilme”, “SAB.1. Günlük hayatta olay/konu/durum/zamana ilişkin değişen ve benzerlik gösteren özellikleri karşılaştırabilme”, “SAB.2. Toplumsal yaşama yönelik kültürel unsurları/durumları çözümleyebilme”, “SAB.2. Kendisinin/ailesinin/bir hikayeye ait görselleri oluş sırasına göre sıralayabilme”, “SAB.3. Olay/dönem ve kavramları zamanla değişen ve benzerlik gösteren özelliklerine göre değerlendirebilme”, “SAB.5. Merak ettiği konuya yönelik kaynakları inceleyebilme”, “SAB.7. Toplumsal yaşama yönelik kültürel unsurları/durumları çözümleyebilme”, “SAB.14. Coğrafi gözlem ve çalışma sahasından elde edilen sonuçları sözlü/görsel yolla raporlaştırabilme”, “SAB.15. Yakın çevresi

ile ilgili olarak hazırlanmış olan basit krokiyi okuyabilme”, “SAB.16. Yakın çevresinde bulunan bir kişi/nesne/mekanın konumunu gösteren kendi krokisini oluşturabilme”, “SAB.18. Coğrafi içerikli tablo, grafik şekilleri ve diyagramı okuyabilme ve yorumlayabilme”, “SAB.20. Toplumsal yaşama yönelik nesne, olgu ve olayları çözümleyebilme”; Hareket ve Sağlık alanı; “HSAB.4. Beden farkındalığına dayalı hareket edebilme”, “HSAB.6. Günlük yaşamında yeterli sıvı tüketme davranışları gösterebilme”, “HSAB.7. Aktif ve sağlıklı yaşam için gereken zindelik becerilerinin neler olduğunu söyleyebilme”, “HSAB.7. Günlük yaşamında sağlıklı beslenme davranışları gösterebilme”, “HSAB.8. Aktif ve sağlıklı yaşam için gereken zindelik becerilerinin neler olduğunu söyleyebilme”, “HSAB.12. Hareketli oyunların temel kurallarını açıklayabilme”; Sanat alanı; “SNAB.1. Temel sanat kavramlarını ve türlerini anlayabilme”, “SNAB.2. Sanat eserini inceleyebilme”, “SANB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme”; Müzik alanı; “MÇB.2. Çaldığı ritimlerdeki özellikleri fark edebilme”, “MÇB.3. Çaldığı ritimlerdeki/ezgilerdeki/çocuk şarkılarından/çocuk şarkısı formlarındaki özellikleri fark edebilme”, “MYB.1. Müziksel deneyimlerinden yola çıkarak müziksel ürün ortaya koyabilme” öğrenme çıktılarında yer verildiği görülmüştür.

“Medya Okuryazarlığı” alt teması becerisine sadece Türkçe alanı; “TADB.3. Dinledikleri/izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri yönetebilme/yeni anlamlar oluşturabilme/çözümleyebilme/görüşlerini yansıtabilme” öğrenme çıktılarında yer verildiği görülmüştür.

“Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Okuryazarlığı” alt teması becerisine sadece Türkçe alanı; “TAOB.1. Resimli öykü kitabı, dijital araçlar, afiş, broşür gibi görsel materyalleri yönetebilme”, “TAOB.1. Resimli öykü kitabı, dijital araçlar, afiş, broşür gibi görsel materyalleri seçebilme”, “TAOB.3. Resimli öykü kitabı, dijital araçlar, afiş, broşür gibi görsel materyalleri çözümleyebilme”, “TAOB.4. Resimli öykü kitabı, dijital araçlar, afiş, broşür gibi görsel materyaller ile ilgili görüşlerini yansıtabilme” öğrenme çıktılarında yer verildiği görülmüştür.

Tablo 4. Öğrenme Çıktılarının Yaşam ve Kariyer Becerilerine Yer Verme Sıklığı

Öğrenme Çıktıları	Yaşam ve Kariyer Becerileri				n	%
	Esneklik ve Uyum	İnisiyatif Alma ve Özdenetim	Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik	Liderlik ve Sorumluluk		
Türkçe Alanı	2	5	1	1	9	11,39
Matematik Alanı	-	2	2	-	4	5,06
Fen Alanı	1	2	3	2	8	10,12
Sosyal Alanı	2	6	4	4	16	20,25
Hareket ve Sağlık Alanı	1	12	-	4	17	21,51
Sanat Alanı	2	3	1	3	8	10,12
Müzik Alanı	3	9	2	3	17	21,51
Toplam	11	39	13	16	79	100,0

Tablo 4’te öğrenme çıktılarının 21. Yüzyıl becerilerinden yaşam ve kariyer becerilerine yer verme sıklığı görülmektedir. Türkçe alanı öğrenme çıktılarının %11,39 (n=9)’unda; matematik alanı öğrenme çıktılarının %5,06 (n=4)’sında; fen alanı öğrenme çıktılarının %10,12 (n=8)’sinde; sosyal alanı öğrenme çıktılarının %20,25 (n=16)’inde; hareket ve sağlık alanı öğrenme çıktılarının %21,51 (n=17)’inde; sanat alanı öğrenme çıktılarının %10,12 (n=8)’sinde; müzik alanı öğrenme çıktılarının %21,51 (n=17)’inde 21. Yüzyıl becerilerinden yaşam ve kariyer becerileri yer almaktadır.

“Esneklik ve Uyum” alt teması becerisine; Türkçe alanı; “TAOB.2. Görsel materyallerden anlamlar üretebilme”, “TAKB:3. Konuşma sürecindeki kuralları uygulayabilme”, TAEOB.6. Yazma öncesi becerileri kazanabilme”; Fen alanı; “FAB.8. Fene yönelik olay ve/veya olguları açıklamak için basit düzeyde bilimsel modellerden faydalanabilme”; Sosyal alanı ; “SAB.4. Ailesi ve yakın çevresinde oluşan gruplarla sosyal temas oluşturabilme”; Sosyal alanı; “SAB.13. Coğrafi gözlem ve çalışma sahasında planlanan çalışmaları uygulayabilme”; Sanat alanı; “SNAB.3. Sanat eserlerine ve sanatçılara değer verebilme”, “SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme”; Müzik alanı; “MHB.3. Müzik ve ritimlerle hareket ve dans edebilme”, “MYB.1. Müziksel deneyimlerinden yola çıkarak müziksel ürü ortaya

koyabilme”, “MYB.2. Ürettiği müziksel ürünlerini sergileyebilme” öğrenme çıktılarında yer verildiği görülmüştür.

“İnisiyatif Alma ve Özdenetim” alt teması becerisine; Türkçe alanı; “TADB.1. Dinleyecekleri/izleyecekleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri yönetebilme”, “TADB.2. Dinledikleri/izledikleri şiir, hikâye, tekerleme, video, tiyatro, animasyon gibi materyalleri ile ilgili yeni anlamlar oluşturabilme”, “TAOB.1. Resimli öykü kitabı, dijital araçlar, afiş, broşür gibi görsel materyalleri yönetebilme”, “TAOB.1. Resimli öykü kitabı, dijital araçlar, afiş, broşür gibi görsel materyalleri seçebilme”, “TAKB.3. Konuşma sürecindeki kuralları uygulayabilme”; Matematik alanı; “MAB.7. Matematiksel problemler ve çözümlerine ilişkin açıklamalar ve stratejiler geliştirebilme”, “MAB.8. Matematiksel problemlerin çözümüne ilişkin deneyimlerini, çıkarımlarını ve değerlendirmelerini yansıtabilme”; Fen alanı; “FAB.6 Merak ettiği konular/olay/durum hakkında deneyler yapabilme”, “FAB.10. Fene yönelik günlük hayatla ilişki olay, olgu ve/veya durumlara yönelik bilimsel sorgulama yapabilme”; Sosyal alan; “SAB.9. Yakın çevresindeki coğrafi olay, nesne, mekân ve kişilerin konumunu algılayabilme”, “SAB.12. Coğrafi gözlem ve saha çalışmasını gerçekleştirebilmek için gerekli olan hazırlığı yapabilme”, “SAB.13. Coğrafi gözlem ve çalışma sahasında planlanan çalışmaları uygulayabilme”, “SAB.16. Yakın çevresinde bulunan bir kişi/nesne/mekânın konumunu belirlemek üzere takip edeceği krokiyi çözümleyebilme”, “SAB.17. Yakın çevresinde bulunan belirli bir kişi/ nesne/mekânın konumunu gösteren kendi krokisini oluşturabilme”, “SAB.19. Coğrafi içerikli tablo, grafik şekil ve diyagramı hazırlayabilme”; Hareket ve Sağlık alanı; “HSAB.4. Beden farkındalığına dayalı hareket edebilme”, “HSAB.5. Kişisel ve genel alanın farkın da olarak hareket edebilme”, “HSAB6. Günlük yaşamında yeterli sıvı tüketme davranışları gösterebilme”, “HSAB.7. Günlük yaşamında sağlıklı beslenme davranışları gösterebilme”, “HSAB.9. Sağlıklı yaşam için temizliğe ve düzene dikkat edebilme”, “HSAB.10. Tehlike ve kaza durumlarına karşı kendini koruyabilme”, “HSAB.10. Sağlıklı yaşam için temizliğe ve düzene dikkat edebilme”, “HSAB.13. Hareketli oyunlara özgü basit taktik ve strateji geliştirebilme”; Sanat alanı; “SNAB.2. Sanat eseri inceleyebilme”, “SNAB.3. Sanat eserlerine ve sanatçılara değer verebilme”, “SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme”; Müzik alanı; “MÇB.1. Çalacağı çalgılara/ritimlere/ezgilere dair duygu ve düşüncelerini ifade edebilme”, “MÇB.2. Çalacağı çalgılara/ritimlere/ ezgilere/çocuk şarkılarına/çocuk şarkısı formlarına dair duygu ve düşüncelerini ifade edebilme”, “MYB.1. Müziksel deneyimlerinden yola çıkarak müziksel ürün ortaya koyabilme”, “MYB.2. Ürettiği müziksel ürünlerini sergileyebilme” öğrenme çıktılarında yer verildiği görülmüştür.

2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı Kazanım ve Göstergelerinin 21. Yüzyıl Becerilerine Yer Verme Sıklığı Bulguları

Tablo 5. Kazanım ve Göstergelerin Öğrenme ve Yenilik Becerilerine Yer Verme Sıklığı

Kazanım ve Göstergeler	Öğrenme ve Yenilik Becerileri				n	%
	Yaratıcılık ve Yenilenme	Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	İletişim	İşbirliği		
Bilişsel Gelişim	1	5	10	-	16	25,80
Dil Gelişimi	4	-	6	-	10	16,12
Fiziksel Gelişim ve Sağlık	3	-	4	-	7	11,29
Sosyal ve Duygusal Gelişim	5	2	14	8	29	46,77
Toplam	13	7	34	8	62	100,0

Tablo 5’te kazanım ve göstergelerin 21. Yüzyıl becerilerinden öğrenme ve yenilik becerilerine yer verme sıklığı görülmektedir. Bilişsel gelişim alanı kazanım ve göstergelerinin %25,80 (n=16)’inde; dil gelişim alanı kazanım ve göstergelerinin %16,12 (n=10)’sinde; fiziksel gelişim ve sağlık kazanım ve göstergelerinin %11,29 (n=7)’unda; sosyal ve duygusal gelişim kazanım ve göstergelerinin %46,77 (n=29)’sinde 21. Yüzyıl becerilerinden öğrenme ve yenilik becerileri yer almaktadır.

“Yaratıcılık ve Yenilenme” alt teması becerisine; Bilişsel; “Kazanım 8. Çeşitli örüntüler geliştirir.”; Dil; “Kazanım 7. Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını yorumlar.”, “Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.”, “Kazanım 10. Sözel olarak özgün ürünler oluşturur.”, “Kazanım 13. Yazı yazma öncesi becerileri gösterir.”; Fiziksel Gelişim ve Sağlık; “Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.”, “Kazanım 9. Özgün çizimler yaparak kompozisyon oluşturur.”, “Kazanım 11. Bedenini kullanarak yaratıcı hareketler yapar.”; Sosyal ve Duygusal; “Kazanım 13. Kişiler arası sorunları çözer.”, “Kazanım 14. Atatürk’ün ülkemize kazandırdığı çağdaş ve demokratik yaşam anlayışını takdir eder.”, “Kazanım 17. Geri dönüşüm/tekrar kullanma davranışlarını alışkanlık hâline getirir.”, “Kazanım 21. Estetik değerleri korur.”, “Kazanım 22. Sanatın/sanat eserlerinin değerini fark eder.” Kazanım ve göstergelerinde yer verildiği görülmüştür.

“Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme” alt teması becerisine; Bilişsel; “Kazanım 4. Nesne/durum/olayla ilgili tahminlerini değerlendirir.”, “Kazanım 5. Neden-sonuç ilişkisi kurar.”, “Kazanım 8. Çeşitli örüntüler geliştirir.”, “Kazanım 20. Problem durumlarına çözüm üretir.”, “Kazanım 21. Eleştirel düşünme becerisi sergiler.”, “Kazanım 24. Bir olayı/problemi algoritmik düşünceyi kullanarak çözer.”, “Kazanım 26. Merak ettiği olay/durumları sorgular.”, “Kazanım 27. Üst bilişsel becerileri değerlendirir.”; Sosyal ve Duygusal; “Kazanım 13. Kişiler arası sorunları çözer.” Kazanım ve göstergelerinde yer verildiği görülmüştür.

“İletişim” alt teması becerisine; Bilişsel; “Kazanım 5. Neden-sonuç ilişkisi kurar.”, “Kazanım 9. Sayı farkındalığı gösterir.”, “Kazanım 14. Zamanla ilgili kavramları günlük yaşamdaki olaylarla ilişkili olarak kullanır.”, “Kazanım 16. Geometrik şekilleri tanıır.”, “Kazanım 21. Eleştirel düşünme becerisi sergiler.”, “Kazanım 26. Merak ettiği olay/durumları sorgular.”, “Kazanım 28. Atatürk’ün Türk toplumu için önemini açıklar.”; Dil; “Kazanım 3. Dili iletişim amacıyla kullanır.”; Fiziksel Gelişim ve Sağlık; “Kazanım 18. Kendini riskli durumlardan korur.”; Sosyal ve Duygusal; “Kazanım 1. Kendisinin/yakın çevresindeki bireylerin özelliklerini tanıtır.”, “Kazanım 2. Duygularını ifade eder.”, “Kazanım 3. Kendine güvenir.”, “Kazanım 6. Bireysel farklılıklara değer verir.”, “Kazanım 7. Farklı kültürel özellikleri irdeler.”, “Kazanım 9. Empatik beceriler gösterir.”, “Kazanım 10. Sosyal ilişkiler kurar.”, “Kazanım 13. Kişiler arası sorunları çözer.”, “Kazanım 18. Kendisinin ve başkalarının haklarını savunur.”, “Kazanım 20. İçinde yaşadığı toplumun kök değerlerini içselleştirir.” Kazanım ve göstergelerinde yer verildiği görülmüştür.

“İşbirliği” alt teması becerisine; Bilişsel; “Kazanım 26. Merak ettiği olay/durumları sorgular.”; Sosyal ve Duygusal; “Kazanım 6. Bireysel farklılıklara değer verir.”, “Kazanım 10. Sosyal ilişkiler kurar.”, “Kazanım 11. Gereksinim duyduğunda yardım ister.”, “Kazanım 12. Başkalarına yardım eder.”, “Kazanım 13. Kişiler arası sorunları çözer.”, “Kazanım 18. Kendisinin ve başkalarının haklarını savunur.” kazanım ve göstergelerinde yer verildiği görülmüştür.

Tablo 6. Kazanım ve Göstergelerin Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerine Yer Verme Sıklığı

Kazanım ve Göstergeler	Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri			n	%
	Bilgi Okuryazarlığı	Medya Okuryazarlığı	Bilgi ve İletişim Teknolojileri(BİT) Okuryazarlığı		
Bilişsel Gelişim	20	-	-	20	60,60
Dil Gelişimi	7	-	-	7	21,21
Fiziksel Gelişim ve Sağlık	1	-	-	1	3,03
Sosyal ve Duygusal Gelişim	5	-	-	5	15,15
Toplam	33	-	-	33	100,0

Tablo 6’da kazanım ve göstergelerin 21. Yüzyıl becerilerinden bilgi, medya ve teknoloji becerilerine yer verme sıklığı görülmektedir. Bilişsel gelişim alanı kazanım ve göstergelerinin %60,60 (n=20)’ında; dil gelişim alanı kazanım ve göstergelerinin %21,21 (n=7)’inde; fiziksel gelişim ve sağlık kazanım ve göstergelerinin %3,03 (n=1)’ünde; sosyal ve duygusal gelişim kazanım ve göstergelerinin %15,15 (n=5)’inde 21. Yüzyıl becerilerinden bilgi, medya ve teknoloji becerileri yer almaktadır.

“Bilgi Okuryazarlığı” alt teması becerisine; Bilişsel; “Kazanım 2. Nesnelere/varlıkların özelliklerini açıklar.”, “Kazanım 3. Algıladıklarını hatırladığını gösterir.”, “Kazanım 5. Neden-sonuç ilişkisi kurar.”,

“Kazanım 6. Günlük yaşamda kullanılan sembolleri tanır.”, “Kazanım 8. Çeşitli örüntüler geliştirir.”, “Kazanım 14. Zamanla ilgili kavramları günlük yaşamdaki olaylarla ilişkili olarak kullanır.”, “Kazanım 24. Bir olayı/problemi algoritmik düşünceyi kullanarak çözer.”, “Kazanım 28. Atatürk’ün Türk toplumu için önemini açıklar.”; Dil; “Kazanım 1. Sesleri ayırt eder.”, “Kazanım 7. Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını yorumlar.”; Fiziksel Gelişim ve Sağlık; “Kazanım 1. Bedenini fark eder.”; Sosyal ve Duygusal; “Kazanım 7. Farklı kültürel özellikleri irdeler.”, “Kazanım 14. Atatürk’ün ülkemize kazandırdığı çağdaş ve demokratik yaşam anlayışını takdir eder.”, “Kazanım 20. İçinde yaşadığı toplumun kök değerlerini içselleştirir.”, “Kazanım 21. Estetik değerleri korur.”, “Kazanım 22. Sanatın/sanat eserlerinin değerini fark eder.” Kazanım ve göstergelerinde yer verildiği görülmüştür. Ancak “Medya Okuryazarlığı” ve “Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Okuryazarlığı” alt temalarına ait becerilerin kazanım ve göstergelerde yer almadığı görülmüştür.

Tablo 7. Kazanım ve Göstergelerin Yaşam ve Kariyer Becerilerine Yer Verme Sıklığı

Kazanım ve Göstergeler	Yaşam ve Kariyer Becerileri				n	%
	Esneklik ve Uyum	İnisiyatif Alma ve Özdenetim	Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik	Liderlik ve Sorumluluk		
Bilişsel Gelişim	1	5	1	2	9	12
Dil Gelişimi	1	4	3	2	10	13,33
Fiziksel Gelişim ve Sağlık	1	13	2	12	28	37,33
Sosyal ve Duygusal Gelişim	4	16	-	8	28	37,33
Toplam	7	38	6	24	75	100,0

Tablo 7’de kazanım ve göstergelerin 21. Yüzyıl becerilerinden yaşam ve kariyer becerilerine yer verme sıklığı görülmektedir. Bilişsel gelişim alanı kazanım ve göstergelerinin %12 (n=9)’inde; dil gelişim alanı kazanım ve göstergelerinin %13,33 (n=10)’ünde; fiziksel gelişim ve sağlık kazanım ve göstergelerinin %37,33 (n=28)’ünde; sosyal ve duygusal gelişim kazanım ve göstergelerinin %37,33 (n=28)’ünde 21. Yüzyıl becerilerinden yaşam ve kariyer becerileri yer almaktadır.

“Esneklik ve Uyum” alt teması becerisine; Bilişsel; “Kazanım 3. Algıladıklarını hatırladığını gösterir.”; Dil; “Kazanım 6. Günlük yaşamda kullanılan sembolleri tanır.”; Fiziksel Gelişim ve Sağlık; “Kazanım 23. Afetlere ilişkin uygun davranışları sergiler.”; Sosyal ve Duygusal; “Kazanım 5. Duygularını/davranışlarını yönetmek için baş etme stratejileri kullanır.”, “Kazanım 15. Farklı ortamlardaki kurallara uyar.”, “Kazanım 20. İçinde yaşadığı toplumun kök değerlerini içselleştirir.”, “Kazanım 21. Estetik değerleri korur.”, “Kazanım 22. Sanatın/sanat eserlerinin değerini fark eder.” Kazanım ve göstergelerinde yer verildiği görülmüştür.

“İnisiyatif Alma ve Özdenetim” alt teması becerisine; Bilişsel; “Kazanım 1. Nesneye/duruma/olaya yönelik dikkatini sürdürür.”, “Kazanım 13. Nesne/varlıkları ölçer.”, “Kazanım 15. Yer/yön/konum ile ilgili yönergeleri uygular.”, “Kazanım 19. Bir etkinliği/görevi tamamlamak için çaba gösterir.”, “Kazanım 22. Bir hedefe ulaşmak için planlama yapar.”, “Kazanım 23. Seçenekler arasında karar verir.”; Dil; “Kazanım 2. Konuşurken/şarkı söylerken sesini uygun şekilde kullanır.”, “Kazanım 3. Dili iletişim amacıyla kullanır.”, “Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.”, “Kazanım 10. Sözel olarak özgün ürünler oluşturur.”; Fiziksel Gelişim ve Sağlık; “Kazanım 8. Araç gereç kullanarak manipülatif hareketler yapar.”, “Kazanım 9. Özgün çizimler yaparak kompozisyon oluşturur.”, “Kazanım 12. Bedeniyle ilgili temizlik kurallarını uygular.”, “Kazanım 14. Yaşam alanlarında gerekli düzenlemeler yapar.”, “Kazanım 18. Kendini riskli durumlardan korur.”, “Kazanım 19. Bedenini ve kişisel alanını korur.”, “Kazanım 21. İlk yardım için gerekli önlemleri alır.”, “Kazanım 22. Sağlıklı olmak için gerekli önlemleri alır.”, “Kazanım 23. Afetlere ilişkin uygun davranışları sergiler.”; Sosyal ve Duygusal; “Kazanım 2. Duygularını ifade eder.”, “Kazanım 3. Kendine güvenir.”, “Kazanım 4. Bir işi/görevi başarmak için kararlılık gösterir.”, “Kazanım 5. Duygularını/davranışlarını yönetmek için baş etme stratejileri kullanır.”, “Kazanım 8. Toplumsal yaşamdaki farklılıklarla ilgili değerlere uygun davranır.”, “Kazanım 9. Empatik beceriler gösterir.”, “Kazanım 11. Gereksinim duyduğunda yardım ister.”, “Kazanım 12. Başkalarına yardım eder.”, “Kazanım 15. Farklı ortamlardaki kurallara uyar.”, “Kazanım 16. Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan varlıkları korumayı alışkanlık

hâline getirir.”, “Kazanım 19. Sosyal davranışlarının sonuçlarını sorgular.”, “Kazanım 20. İçinde yaşadığı toplumun kök değerlerini içselleştirir.” Kazanım ve göstergelerinde yer verildiği görülmüştür.

“Üretkenlik Hesap Verilebilirlik” alt teması becerisine; Bilişsel; “Kazanım 24. Bir olayı/problemi algoritmik düşünceyi kullanarak çözer.”; Dil; “Kazanım 10. Sözel olarak özgün ürünler oluşturur.”; Fiziksel Gelişim ve Sağlık; “Kazanım 9. Özgün çizimler yaparak kompozisyon oluşturur.” Kazanım ve göstergelerinde yer verildiği görülmüştür. Sosyal ve Duygusal gelişim kazanım ve göstergelerinde yer almadığı görülmüştür.

“Liderlik ve Sorumluluk” alt teması becerisine; Bilişsel; “Kazanım 14. Zamanla ilgili kavramları günlük yaşamdaki olaylarla ilişkili olarak kullanır.”, “Kazanım 19. Bir etkinliği/görevi tamamlamak için çaba gösterir.”; Dil; “Kazanım 8. Görsel materyalleri kullanarak özgün ürünler oluşturur.”, “Kazanım 10. Sözel olarak özgün ürünler oluşturur.”; Fiziksel Gelişim ve Sağlık; “Kazanım 9. Özgün çizimler yaparak kompozisyon oluşturur.”, “Kazanım 12. Bedeniyle ilgili temizlik kurallarını uygular.”, “Kazanım 13. Yemek süreçlerinde sorumluluk alır.”, “Kazanım 14. Yaşam alanlarında gerekli düzenlemeler yapar.”, “Kazanım 18. Kendini riskli durumlardan korur.”, “Kazanım 19. Bedenini ve kişisel alanını korur.”, “Kazanım 21. İlk yardım için gerekli önlemleri alır.”, “Kazanım 22. Sağlıklı olmak için gerekli önlemleri alır.”, “Kazanım 23. Afetlere ilişkin uygun davranışları sergiler.”; Sosyal ve Duygusal; “Kazanım 3. Kendine güvenir.”, “Kazanım 4. Bir işi/görevi başarmak için kararlılık gösterir.”, “Kazanım 5. Duygularını/davranışlarını yönetmek için baş etme stratejileri kullanır.”, “Kazanım 15. Farklı ortamlardaki kurallara uyar.”, “Kazanım 16. Sürdürülebilir yaşam için gerekli olan varlıkları korumayı alışkanlık hâline getirir.”, “Kazanım 17. Geri dönüşüm/tekrar kullanma davranışlarını alışkanlık hâline getirir.”, “Kazanım 18. Kendisinin ve başkalarının haklarını savunur.”, “Kazanım 20. İçinde yaşadığı toplumun kök değerlerini içselleştirir.” Kazanım ve göstergelerinde yer verildiği görülmüştür.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programının Öğrenme Çıktıları ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı Kazanım ve Göstergelerinin 21. Yüzyıl Becerilerine Yer Verme Sıklığı Karşılaştırılması Bulguları

Tablo 8. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programının Öğrenme Çıktıları ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı Kazanım ve Göstergelerinin 21. Yüzyıl Becerilerine Yer Verme Sıklığı Karşılaştırılması

Program	21.Yüzyıl Becerileri	n	%
Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programı	263	263	60,73
2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı	170	170	39,26
Toplam	433	433	100,0

Tablo 8’de Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programı ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programının 21. Yüzyıl becerilerine yer verme sıklığı karşılaştırılması yer almaktadır. 21. Yüzyıl becerilerinin %60,73 (n=263)’ünün Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programı öğrenme çıktılarında, %39,26 (n=170)’sının 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı kazanım ve göstergelerinde yer aldığı görülmektedir.

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programının öğrenme ve yenilik becerilerine yer verme sıklığı incelendiğinde; en fazla sosyal alanı öğrenme çıktılarında, en az hareket ve sağlık alanı öğrenme çıktılarında yer aldığı belirlenmiştir. Öğrenme çıktılarında, öğrenme ve yenilik becerilerinden iletişim becerisi en fazla, iş birliği becerisinin en az yer alan beceri olduğu tespit edilmiştir. 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı kazanım ve göstergelerinin öğrenme ve yenilik becerilerine yer verme sıklığı incelendiğinde; en fazla sosyal ve duygusal gelişim alanı kazanım ve göstergelerinde, en az fiziksel gelişim ve sağlık kazanım ve göstergelerinde yer aldığı belirlenmiştir. Kazanım ve göstergelerde, öğrenme ve yenilik becerilerinden en fazla iletişim, en az eleştirel düşünme ve problem çözme becerisinin yer aldığı görülmüştür. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programı öğrenme çıktılarının bilgi, medya ve teknoloji becerilerine yer verme sıklığı araştırıldığında; en fazla sosyal alanı

öğrenme çıktılarında en az sanat ve müzik öğrenme çıktılarında yer aldığı tespit edilmiştir. Öğrenme çıktılarında; bilgi, medya, bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) okuryazarlığı becerilerinden en fazla bilgi okuryazarlığı, en az medya ve BİT okuryazarlığı becerisinin yer aldığı tespit edilmiştir. 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı kazanım ve göstergelerinin bilgi, medya ve teknoloji becerilerine yer verme sıklığı incelendiğinde; en fazla bilişsel gelişim alanı kazanım ve göstergelerinde en az fiziksel gelişim ve sağlık kazanım ve göstergelerinde yer aldığı tespit edilmiştir. Kazanım ve göstergelerde; bilgi, medya ve teknoloji becerilerinden en fazla bilgi okuryazarlığı becerisi yer alırken, medya ve BİT okuryazarlığı becerilerinin yer almadığı belirlenmiştir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programı öğrenme çıktılarının yaşam ve kariyer becerilerine yer verme sıklığı incelendiğinde; en fazla hareket ve sağlık alanı öğrenme çıktıları ile müzik alanı öğrenme çıktılarında en az matematik alanı öğrenme çıktılarında yer aldığı görülmektedir. Öğrenme çıktılarında, yaşam ve kariyer becerilerinden en fazla inisiyatif alma ve özdenetim, en az esneklik ve uyum becerisinin yer aldığı belirlenmiştir. 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı kazanım ve göstergelerinin yaşam ve kariyer becerilerine yer verme sıklığı incelendiğinde; en fazla fiziksel gelişim ve sağlık kazanım ve göstergeleri ile sosyal ve duygusal gelişim kazanım ve göstergelerinde en az bilişsel gelişim alanı kazanım ve göstergelerinde yer aldığı görülmektedir. Kazanım ve göstergelerde, yaşam ve kariyer becerilerinden en fazla inisiyatif alma ve özdenetim becerisi, en az üretkenlik ve hesap verilebilirlik becerisinin yer aldığı tespit edilmiştir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programı Alan Becerilerinin Öğrenme Çıktıları ve 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı kazanım ve göstergelerinin öğrenme ve yenilik becerilerine yer verme sıklığı sonuçlarından farklı olarak Aşkar, Akyol ve Çakır (2024), Meraklı Minik dergisinin 21. Yy. becerileri açısından incelendiği araştırmada bu becerilerden en sık eleştirel düşünme ve problem çözme becerisi olduğu bulgusuna ulaşmışlardır. Araştırmanın bulguları ile paralellik gösteren sonuçları şu şekildedir; dergilerde bilgi, medya ve teknoloji becerileri çerçevesinde en fazla sayıda yer alan becerinin bilgi okuryazarlığı; BİT okuryazarlığının en az yer verilen beceri olduğudur. Aynı araştırmanın paralellik gösteren diğer bulguları yaşam ve kariyer becerilerinden en fazla sayıda üretkenlik ve hesap verilebilirlik becerilerinin yer aldığı bulgusudur. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programında en fazla “öğrenme ve yenilik becerilerine” yer verildiği, bunu “bilgi, medya ve teknoloji okuryazarlığı”nın takip ettiği ve en son sırada “yaşam ve kariyer becerilerinin”nin yer aldığı görülmektedir. 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı kazanım ve göstergelerinde en fazla “yaşam ve kariyer becerileri”, daha sonra “öğrenme ve yenilik becerileri” ve en son sırada “bilgi, medya ve teknoloji okuryazarlığı”nın yer aldığı tespit edilmiştir. Yorulmaz vd. (2022), ilkökul matematik dersi öğretim programını P21 becerileri bağlamında değerlendirdiği çalışmasında, söz konusu programda ağırlıklı olarak “öğrenme ve yenilik becerilerine” yer verildiğini, bunu “yaşam ve kariyer becerileri”nin takip ettiğini; buna karşın “bilgi, medya ve teknoloji okuryazarlığı”na ilişkin kazanımların öğretim programında yer almadığını tespit etmiştir. Araştırma bulguları Maarif programının “öğrenme ve yenilik becerileri”; 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programının “bilgi, medya ve teknoloji okuryazarlığı” bulguları ile parallik göstermektedir. 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programında “bilgi okuryazarlığı” becerileri yer alırken “medya ve teknoloji okuryazarlığı” becerilerinin yer almadığı görülmektedir. Bu bulgular çağdaş eğitim yaklaşımının kazandırmayı hedeflediği önemli becerilerden biri olan dijital yetkinlikler göz önünde bulundurulduğunda, dikkat çekici bir eksiklik olarak görülmektedir. Altay (2022) tarafından gerçekleştirilen çalışmada bazı bulgular paralellik göstermektedir. Araştırmada fen bilimleri dersi öğretim programının 21. yüzyıl becerileri bağlamında değerlendirilmiştir; özellikle eleştirel düşünme, problem çözme ve bilgi okuryazarlığı gibi bilişsel düzeyi yüksek becerilerin programa güçlü biçimde yansıtıldığı saptanmıştır. 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programının Maarif Model programına göre daha sınırlı sayıda öğrenme ve yenilik becerilerine, medya okuryazarlığı becerilerine sahip olduğu bulgusuyla paralellik gösteren bulgu iletişim, medya okuryazarlığı, liderlik ve sorumluluk gibi alanlara ilişkin kazanım sayılarının yeterli düzeyde olmadığıdır. Araştırmada incelenen her iki program bulgularında da; yaşam ve kariyer becerilerinin program kapsamında sınırlı bir yer tuttuğu, hatta bazı sınıf düzeylerinde bu becerilerin tamamen göz ardı edildiği bulgusuyla paralellik göstermemektedir. Araştırma kapsamında incelenen her iki programın da 21. Yüzyıl becerilerinin tümünü kapsama durumlarına ait bulgularla paralellik gösteren bir çalışma Şengül vd. (2021) tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmada ortaöğretim düzeyindeki matematik ve geometri öğretim programları P21 becerileri bağlamında incelenmiş; öğretim programlarının 21. yüzyıl becerilerinin tümünü kapsamadığını ortaya koymuştur. Bu bulgularla paralellik gösteren bir diğer çalışma Dağdeviren (2024)

tarafından gerçekleştirilmiştir. Dağdeviren (2024), ortaokul matematik öğretim programı üzerine yapılan çalışmada programın P21 çerçevesi kapsamında yapılandırılmış tüm becerileri içerdiğini fakat bu becerilere verilen yerin frekans açısından dengesiz olduğu tespit edilmiştir. Öğretme-öğrenme uygulamalarında en fazla yer verilen becerinin iletişim ve iş birliği olduğu, onu eleştirel düşünme ve problem çözme ile sosyal ve kültürlerarası becerilerin izlediği görülmüştür. Buna karşın bilgi, medya ve teknoloji becerileri gibi dijital çağın temel gereklilikleri olan becerilere programda sınırlı düzeyde yer verildiği anlaşılmıştır. Bu durum, yeni programların 21. Yüzyıl becerilerini kapsamakla birlikte, uygulamada dengeli bir bütünsellik sağlayamadığını ortaya koymaktadır. Bulguları destekleyen bir diğer araştırma Çorbacı, Elmalı ve Şengül (2021) tarafından yürütülmüştür. Araştırmada Türkiye’de matematik dersi kapsamında uygulanan 2009, 2015, 2017 ve 2018 yıllarına ait öğretim programları, 21. yüzyıl becerileri ekseninde ayrıntılı bir biçimde incelenmiştir. Bu çalışmada ulaşılan bulgular, söz konusu programlar içerisinde P21 becerilerinin dağılımının “dengeli bir biçimde sunulmadığını; özellikle “bilgi okuryazarlığı” ve “problem çözme” gibi bilişsel düzeyi yüksek becerilerin, diğer beceri alanlarına kıyasla daha sık vurgulandığını ortaya koymuştur. Bununla birlikte, “yaşam ve kariyer becerileri”ne yönelik kazanımların gerek nicelik gerekse içerik açısından oldukça sınırlı düzeyde yer aldığı tespit edilmiştir. Araştırmanın bir diğer önemli bulgusu ise, öğretim programlarının genel yapılarında her ne kadar 21. yüzyıl becerilerine göndermeler bulunsu da bu becerilerin bütüncül bir yaklaşımla tüm program bileşenlerine entegre edilmediği ve programların bu doğrultuda belirli yapısal eksiklikler barındırdığı yönündedir. Özellikle 2009 yılına ait öğretim programının, P21 becerilerine en kapsamlı şekilde yer veren belge olduğu saptanmış; sonraki yıllarda yapılan program güncellemelerinde ise bu becerilerin, incelenen tematik alanlar itibarıyla giderek daha sınırlı bir biçimde temsil edildiği ortaya çıkmıştır. Elde edilen bulgular, programların 21. yüzyıl becerilerini eşit düzeyde içermediğini ve özellikle bazı becerilerin sınırlı düzeyde temsil edildiğini göstermektedir. Bu durum, müfredatın çağdaş yaşam becerileriyle tam uyumlu olmadığını ve yapısal iyileştirmelere ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programının öğrenme çıktıları ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programının kazanım ve göstergelerinin 21. Yüzyıl Becerilerine yer verme sıklığı karşılaştırılmasında; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Programı öğrenme çıktılarında 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı kazanım ve göstergelerine göre daha fazla sayıda 21. Yüzyıl becerisinin yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Maarif Modelde yer alan öğrenme çıktılarının Erken çocukluk programına göre sayıca fazla olması ve daha ayrıntılı alt öğrenme becerilerine ayrılmış olması nedeniyle bu sonucun ortaya çıktığı düşünülmektedir. Ayrıca 2024 Erken Çocukluk Eğitimi programı daha önceki programın güncellenmesi ile ortaya çıkmışken Maarif Modeli okul öncesi programı çağın ihtiyaçlarını temele yerleştirmiş yeni bir programdır. Kardeş (2020), 21. Yüzyıl becerileri ve STEAM eğitimi bağlamında okul öncesi eğitim programını incelediği çalışmada; okuryazarlık becerisinin programda bir kez geçtiğini ve bunun dışında bilgi, medya ve teknoloji okuryazarlığının yer almadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışmayla benzerlik gösteren bir çalışmada da, 21. yüzyıl becerileri açısından Türkçe programı incelenmiş ve programın bilgi, teknoloji ve medya okuryazarlığı bağlamında yeterli düzeyde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Kayhan, Altun ve Gürol, 2019). Bir diğer çalışmada; 21. Yüzyıl becerilerinin mevcut programlarda çok yetersiz ve dağınık olduğuna, ayrıca bu becerilerin eğitim sistemindeki rolünün net bir şekilde anlaşılmadığına dikkat çekilmiştir (Gelen, 2017). Hamarat (2019) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada, Türkiye’nin eğitim politikaları 21. yüzyıl becerileri perspektifinden kapsamlı bir şekilde analiz edilmiş; dünya genelinde farklı ülkelerin bu alandaki uygulamalarına dair örnekler sunulmuş, Türkiye’nin mevcut durumu ve atılması gereken adımlar somut veriler ışığında tartışılmıştır. Araştırma, Türkiye’de eğitim alanında 21. yüzyıl becerilerine odaklanan başlıca politika belgeleri olan 2023 Eğitim Vizyonu (2018), ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (MYK, 2015) ayrıntılı biçimde incelenmiş; bu belgeler aracılığıyla eğitimin beceri temelli dönüşümüne yönelik atılan adımlar ele alınmıştır. Hamarat (2019)’ un yaptığı çözümler sonucunda, eğitim sisteminin günümüz ihtiyaçlarına daha etkin şekilde yanıt verebilmesi için müfredat ve ders içeriklerinin hafifletilmesi gerektiğini; bu sadeleştirmenin bilgi yoğunluğunu azaltarak öğrencilerin düşünme, analiz etme ve problem çözme gibi üst düzey bilişsel becerilerini geliştirecek biçimde eylem ve beceri odaklı bir yapıya kavuşturulmasının zorunlu olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, disiplinler arası bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiğini vurgulayarak, müfredatların farklı bilgi alanlarını bütünleştirerek bireyleri çağdaş dünyanın karmaşık

yapısına hazırlayacak şekilde tasarlanmasının önemine dikkat çekmiştir. Gürses'in (2022) gerçekleştirdiği çalışmada İngiltere, Singapur, Türkiye ve Finlandiya'nın matematik dersi öğretim programları, özellikle genel amaçlar ve kazanımlar düzeyinde 21. yüzyıl becerileri bağlamında sistematik bir şekilde analiz edilerek karşılaştırmalı bir eğitim araştırması modeli çerçevesinde incelenmiştir. Nitel betimsel bir araştırma olarak yapılandırılan bu çalışmada, söz konusu ülkelerin müfredat dokümanları derinlemesine değerlendirilmiş ve 21. yüzyıl becerilerinin bu programlarda ne ölçüde yer bulduğu çeşitli boyutlarıyla ele alınmıştır. Araştırma bulgularına göre, incelenen tüm ülkelerin öğretim programlarında en çok vurgulanan beceriler, matematiksel düşünme yetkinliği ile bilim ve teknolojiye temel yeterlikler olarak öne çıkmaktadır. Bununla birlikte, girişimcilik ve inisiyatif alma gibi bireysel sorumluluğa dayalı becerilerin programlarda oldukça sınırlı düzeyde yer aldığı tespit edilmiştir. Ayrıca, Türkiye'nin matematik dersi öğretim programında dijital yetkinliğe doğrudan atıf yapılmadığı, bu becerinin açık bir biçimde yapılandırılmadığı saptanmıştır. Her ne kadar dört ülkenin öğretim programları genel yapıları itibarıyla benzerlik gösteriyor olsa da elde edilen veriler, ülkeler arası başarı düzeyi farklarının büyük oranda uygulama süreçlerindeki farklılıklardan kaynaklandığını ortaya koymaktadır. Ayrıca 21. yüzyıl becerilerinin eğitim programında yer almasının çocuklar açısından hayati öneme sahip olan becerilerin kazandırılmasında ve gelecekte başarılı olmalarında önemli bir yere sahip olduğu dikkat çeken araştırmalarda alan yazında yer almaktadır (Alismail ve McGuire, 2015). 21. Yüzyıl becerilerinin eğitim müfredatı içerisinde yer almasıyla öğrenciler açısından eğitim daha dikkat çekici bir hale gelmekte ve yeni öğrenme fırsatları yaratmaktadır (Larson ve Miller, 2011). 21. Yüzyıl becerilerini barındıran bir program çocukları derin düşünmeye yönlendirmekte, araştırma temelli çalışmalarına destek sağlamakta ve teknolojinin programın bir parçası olmasına imkân tanımaktadır (Greenhill, 2010).

Öneriler; Eğitim programlarının güncellenmesinde oldukça önemli bir yere sahip olan 21. Yüzyıl becerilerinin yer verilme açısından incelenmesi ve karşılaştırılması programlarda bulunan becerilerin ortaya çıkarılmasının yanında bir sonraki güncellemede odaklanılması gereken ya da desteklenmesi gereken becerilerin de anlaşılması açısından da katkı sağlamaktadır. Türkiye Yüzyılı Okul Öncesi Eğitim Programı'nda yer alan becerilerin sayısının fazla olduğu görülmektedir ancak bütün becerilerin yer almadığı da dikkat çekmektedir. Bu sebeple program güncellemesi yapılırken becerilere daha orantılı bir şekilde yer verilebilir. 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programı'nda yer alan becerilerin hem sayısal olarak hemde dağılım olarak güncellenirken iyileştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca bu programda medya ve teknoloji becerilerinin yer almıyor olması güncellenmesi ve eklenmesi gereken önemli beceriler olduğunu göstermektedir. Her iki programında güncellenirken 21. Yüzyıl becerilerinin daha dengeli ve bütünsel bir şekilde bu becerilere yer verilmesi sağlanabilir. Türkiye Yüzyılı Maarif Model Okul Öncesi Eğitim Programı'nda yer alan becerilerle ilgili daha kapsamlı bir sonuca varabilmek için programda yer alan okuryazarlık becerilerinin de ayrıca incelenmesi ve alan becerilerindeki öğrenme çıktılarına eklenmesinin programın bütününde yer alan 21. Yüzyıl becerileri konusunda daha doğru bilgi vereceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Alismail, H. A., & McGuire, P. (2015). 21st century standards and curriculum: current research and practice. *Journal of Education and Practice*, 6(6), 150-154.
- Altay, M. (2022). Fen bilimleri dersi öğretim programının 3-8. sınıf kademeleri ders kazanımlarının 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi.
- Anderson-McNamee, J. K., & Bailey, S. J. (2010). The importance of play in early childhood development. *Montana State University Extension*, 1-4. Erişim adresi: <http://lanefacs.pbworks.com/w/file/attach/65563699/Importance%20of%20Play.pdf>
- Aşkar, N., Atış Akyol, N. ve Çakır, H. (2024). Meraklı minik dergisinin 21. yy. becerileri açısından incelenmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BAİBÜEFD)*, 2024, 24(1), 769 –787. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2024..-1345489>.
- Bayraktar, V. (2019). Erken çocukluk döneminde 21. Yüzyıl öğrenme becerisi: iş birliği. Editör E. Ömeroğlu ve H. Şahin). *21. Yüzyıl Çocuklarının Eğitimi: 6 C Modeli* (s:15-32). Ankara: Eğiten.

- Beers, S. Z. (2011). 21 st century skills: Preparing students for their future. STEM: Science, technology, engineering, math. Erişim adresi: https://cosee.umaine.edu/files/coseeos/21st_century_skills.pdf
- Benner, S. M. & Hatch, J. A. (2010). From the editors: preparing early childhood educators for 21st century children. *Journal of Early Childhood Teacher Education*, 31(2), 103–105.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2024). Bilimsel araştırma yöntemleri. Pegem akademi. Ankara.
- Creswell, J.W. (2017). Araştırma deseni nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları. Eğiten kitap. Ankara.
- Çelebi, M., & Altuncu, N. (2019). 21. yüzyıl becerilerinin İngilizce öğretim programındaki yeri. *Educational Sciences Proceeding Book*, 1, 231-244.
- Çorbacı, Z. , Şengül, S. ve Elmalı, E. N. (2021). İlköğretim matematik dersi öğretim programlarının 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi. *Pearson Journal*, 6(16), 332-353.
- Dağdeviren, M. A. (2024). Güncellenen ortaokul matematik dersi öğretim programına 21. yüzyıl becerileri perspektifi ile bütünsel bir bakış (Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi.
- Elçi, S. (2021). Öncesi dönem çocuklarının 21. Yüzyıl becerileri ile rekabet stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Geisinger, K. F. (2016). 21st century skills: what are they and how do we assess them?. *Applied Measurement in Education*. 29 (4), 245–249. doi:10.1080/08957347.2016.1209207
- Gelen, İ. (2017). P21-program ve öğretimde 21. yüzyıl beceri çerçeveleri (ABD Uygulamaları). *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 15-29.
- Gera, M. & Singh, H. (2015). Strategies for development of life skills and global competencies. *International Journal of Scientific Research*, 4(6), 760–763.
- Grenlaw, J. (2015). Deconstructing the metanarrative of the 21st century skills movement. *Educational Philosophy and Theory*, 47(9), 894-903. doi:10.1080/00131857.2015.1035156
- Greenhill, V. (2010). 21st century knowledge and skills in educator preparation: partnership for 21st century skills. Access: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED519336.pdf>
- Gürses H (2022). Matematik dersi öğretim programlarında 21. yüzyıl becerileri: Türkiye, Singapur, Finlandiya ve İngiltere karşılaştırması (Doktora Tezi). Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.
- Hamarat, E. , (2019). 21. yüzyıl becerileri odağında Türkiye'nin eğitim politikaları. Seta. Ankara.
- Jaruszewicz, C. & Rosen, D. B. (2009). Developmentally appropriate technology use and early childhood teacher education. *Journal of Early Childhood Teacher Education*, 30(2), 162–171.
- Kardeş, S. (2020). Okul öncesi eğitim programının 21. yüzyıl becerileri ve STEAM eğitimi bağlamında incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 16(2), 109-119. doi: 10.17244/eku.703361
- Kayhan, E., Altun, S., & Gürol, M. (2019). Sekizinci sınıf Türkçe öğretim programı (2018)'nın 21. yüzyıl becerileri açısından değerlendirilmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(2), 20-35.
- Kerdthaworn, P., & Chaichomchuen, S. (2021, March). A Learning model of STEM education on cloud computing technology, to promote learning and innovation skills for students practicing teachers. In *Journal of Physics: Conference Series* (Vol. 1835, No. 1, p. 012073). IOP Publishing.
- Larson, L. C., & Miller, T. N. (2011). 21st century skills: prepare students for the future. *Kappa Delta Pi Record*, 47(3), 121-123.
- MEB [Milli Eğitim Bakanlığı], (2024a). Türkiye yüzyılı maarif modeli öğretim programları ortak metni. Ankara. <https://tymm.meb.gov.tr/upload/brosur/2024programortakmetinOnayli.pdf>
- MEB [Milli Eğitim Bakanlığı], (2024b). Türkiye yüzyılı maarif modeli okul öncesi eğitimi programı. Ankara. <https://tymm.meb.gov.tr/upload/program/2024programokuloncesiOnayli.pdf>

- MEB [Millî Eğitim Bakanlığı], (2024c). T.C. Milli eğitim bakanlığı temel eğitim genel müdürlüğü okul öncesi eğitim programı. Ankara. <https://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/guncellenenokuloncesiegitimprogrami.pdf>
- Mesleki Yeterlilik Kurumu. (2015). Türkiye yeterlilikler çerçevesi. <https://tcy.gov.tr>. Erişim tarihi: 25.11.2025
- Musyarofah, L., Sulistyaningsih, Sulam, K. & Syakur, A. (2019). The implementation of 21st century skills as the new learning paradigm to the result of student's career and life skills. *Magister Scientiae*, 2(46), 228–237.
- Noddings, N. (2016). *Eğitim Felsefesi* (Çev: Raşit Çelik). Ankara, Nobel Yayınları.
- Parlar, H. (2012). Bilgi toplumu, değişim ve yeni eğitim paradigması. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 4, 193-209.
- Partnership for 21st Century Learning (P21). (2019). 21st century learning for early childhood: framework. 19.10.2025 Tarihinde <http://static.battelleforkids.org/documents/p21/P21EarlyChildhoodFramework.pdf> adresinden erişilmiştir.
- Partnership for 21st Century Learning (P21). (2025). Framework for 21st Century Learning Definitions. https://static.battelleforkids.org/documents/p21/p21_framework_definition_sbfk.pdf. Erişim Tarihi: 08.08.2025
- Rosen, D. (2006). Emerging Research Agenda for Technology and Young Children. In C. Crawford, R. Carlsen, K. McFerrin, J. Price, R. Weber & D. Willis (Eds.), *Proceedings of site 2006--society for information technology & teacher education international conference* (pp. 4287-4291). Orlando, Florida, USA: Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).
- Sezgin, E. Y. (2018). Okulöncesi dönemde yaşam becerileri. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 5(12), 710–719.
- Şengül, S., Kaplan, E. M., Atabay, Y., Tutkun, N., ve Yıldız, B. (2021). 21. Yüzyıl becerileri bağlamında ortaöğretim matematik dersi öğretim programlarının incelenmesi. *Pearson Journal*, 6(16), 113-134.
- Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st-century skills: learning for life in our times*. San Francisco, California: John Wiley & Sons.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yorulmaz, A. , Çekirdekçi, S. ve Önal, H. (2022). İlkokul matematik dersi öğretim programının 21. yüzyıl becerilerine göre incelenmesi. *Yıldız Journal of Educational Research*, 6(2), 95-105

Araştırma Makalesi / Research Article

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı Öğrenme Çıktıları ile 2024 Erken Çocukluk Eğitimi Programının Kazanım ve Göstergelerinin 21. Yüzyıl Becerilerine Yer Verme Durumu Açısından Karşılaştırılması

Comparison of the Learning Outcomes of the Türkiye Century Maarif Model Preschool Education Program and the Achievements and Indicators of the 2024 Early Childhood Education Program in Terms of Including 21st Century Skills

Gülden ERDOĞAN Vedat BAYRAKTAR

DOI : [10.63556/ankad.v10i1.344](https://doi.org/10.63556/ankad.v10i1.344)

Geliş/Received:01/10/2025

Kabul/Accepted:21/01/2026

Extended Abstract

Introduction

In the 21st century, there is a need to gather information from different sources, gain deep understanding, establish important relationships, problem-solving skills, and develop new ideas. Information must be transformed into skills, and students must know what, how, and where to find it and where to use what they find, and they must be able to produce solutions to problems. The educational process is shaped around equipping students with the mastery and competence needed to solve vital and global problems they may encounter rather than simply transferring information (Trilling & Fadel, 2009). By placing the child at the center, the modern education approach aims to contribute to their actualization of their potential through education and to their self-actualization (Noddings, 2016). Trilling and Fadel (2009) include 21st century skills under the ability to learn problem-solving, collaboration, communication, critical thinking skills, creativity, and innovation skills; flexibility, productivity, leadership, social skills, and entrepreneurship skills under the life skills; and media, technology, and information skills under the literacy skills. Life and career skills; These are the skills and experiences (productivity, leadership, flexibility, entrepreneurship and social skills) that individuals need to develop in order to overcome the challenges they face throughout their lives (Gera and Singh, 2015). The purpose of the research is to compare the Learning Outcomes of the Turkey Century Maarif Model Preschool Education Program with the Achievements and Indicators of the 2024 Early Childhood Education Program in terms of including 21st Century Skills.

Methods

This research is a qualitative study conducted to compare the Learning Outcomes of the Turkey Century Maarif Model Preschool Education Program and the Gains and Indicators of the 2024 Early Childhood Education Program in terms of their inclusion of 21st Century Skills. In this study, the “Turkey Century Maarif Model Preschool Education Program and the 2024 Early Childhood Education Program” was analyzed as a document. The themes, sub-themes and codes to be used in document analysis in this research were created through literature review and the studies of the researchers. The coding booklet used in the analysis was created with 3 main themes, 11 sub-themes and codes including sub-themes

according to the 21st century skills P21 classification and is presented in Table 1. Descriptive analysis method was used in the analysis of the research data. Percentage and frequency calculations were made according to the frequency of including learning and innovation skills, information, media and technology skills, life and career skills in the field skills of all learning outcomes. In the development areas of all achievements and indicators; Percentage and frequency calculations were made based on the frequency with which the two programs included learning and innovation skills, information, media and technology skills, and life and career skills. In the final stage, the percentage and frequency calculations were compared based on the frequency with which the two programs included learning and innovation skills, information, media and technology skills, and life and career skills.

Results and Discussion

In a comparison of the frequency with which the learning outcomes of the Turkey Century Maarif Model Preschool Program and the outcomes and indicators of the 2024 Early Childhood Education Program include 21st-Century Skills, it was concluded that the learning outcomes of the Turkey Century Maarif Model Preschool Program include a greater number of 21st-century skills than those of the 2024 Early Childhood Education Program. This result is thought to be due to the greater number of learning outcomes in the Maarif Model compared to the Early Childhood Program and their division into more detailed sub-skills. Furthermore, while the 2024 Early Childhood Education program emerged as an update of the previous program, the Maarif Model preschool program is a new program that prioritizes the needs of the era. Kardeş (2020), in her study examining the preschool education program within the context of 21st-century skills and STEAM education, concluded that literacy skills were mentioned once in the program and that information, media, and technology literacy were not included. A study similar to this research examined the Turkish language curriculum in terms of 21st-century skills and concluded that the curriculum was not sufficient in terms of information, technology, and media literacy (Kayhan, Altun, & Gürol, 2019). Another study noted that 21st-century skills are very inadequate and dispersed in current curricula, and that the role of these skills in the education system is not clearly understood (Gelen, 2017). Furthermore, notable studies in the literature indicate that the inclusion of 21st-century skills in the curriculum plays a crucial role in acquiring vital skills for children and their future success (Alismail & McGuire, 2015). The inclusion of 21st-century skills in the curriculum makes education more attractive for students and creates new learning opportunities (Larson & Miller, 2011). A program that incorporates 21st-century skills directs children to think deeply, provides support for research-based studies, and allows technology to be a part of the program (Greenhill, 2010).